Namazda İmâmdan Önce Davranmanın Hükmü

Allâme Şeyh İbn 'Useymîn rahimehullah'a soruldu:
Soru: [Namazda] İmâmdan önce davranmanın hükmü nedir?
Cevap: İmâmdan önce davranmak harâmdır. Çünkü Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "Başını [secdeden] imâmdan önce kaldıran kişi, Allah'ın onun başını bir eşek başına çevirmesinden veya sûretini bir eşek sûreti kılmasından korkmaz mı?" [Buhârî (691); Müslim (427)]
Bu, [namazda] imâmın önüne geçen kimseye yönelik bir tehdîddir. Tehdîd de ancak bir harâmı işlemek veya bir vâcibi terk etmek dolayısıyla olur.
Nebî sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu sâbit olmuştur: "İmâm ancak kendisine uyulmak için tayin olunmuştur. O tekbîr alınca siz de tekbîr alın, o tekbîr almadıkça siz tekbîr almayın; o rukû' edince siz de rukû' edin, o rukû' etmedikçe siz rukû' etmeyin." [Buhârî (387); Müslim (411)]
Bu munâsebetle şunu söylemek isterim: Me'mûm (imâma uyan kişi) imâma göre dört hâlde olabilir: Musâbaka/Öne Geçmek.Muvâfaka/Birlikte Yapmak.Mutâbaa/Tâbi Olarak Yapmak.Tehalluf/Geri Kalmak.
Musâbaka: Herhangi bir şeyi imâmından önce yapmaktır. Bu harâmdır. Eğer bu, ihrâm tekbîrinde olursa mutlak olarak namazı akd olmamış olur. Namazı yeniden iâde etmesi vâcib olur. Muvâfaka: İmâma tam bir uygunluk gösterip onunla birlikte rukû etmek, onunla birlikte secde etmek, kıyâmdan onunla birlikte secdeye inmektir. Delîllerin zâhiri bunun da harâm olduğuna delâlet eder. Çünkü Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurur: "O rukû' etmedikçe siz rukû' etmeyin." Âlimlerden bazısı bunun harâm değil mekrûh olduğu görüşündedir. Ancak ihrâm tekbîrini müstesnâ tutmuşlardır. Çünkü ihrâm tekbîrinde imâmla birlikte hareket ederse namazı akd olmaz ve iade etmesi gerekir.
Mutâbaa: Namazın fiillerini geride kalmaksızın imâmından sonra yapmasıdır. Meşrû' olan budur.
Tehalluf: Mutabaanın dışına çıkacak derecede bir geri kalmayla imâmdan geri kalmaktır. Bu ise meşrû' olana muhâliftir.

Fetâvâ fî's-Salât (2/86)